

Na podlagi petega odstavka 22. člena, četrtega odstavka 24. člena, tretjega odstavka 70. člena, tretjega odstavka 103. člena in sedmega odstavka 104. člena zakona o živilih (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02–ZUreP-1 in 110/02–ZGO-1) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K

o katastru čebelje paše, čebelarškem pašnem redu, prometu s čebelami in programu napovedi medenja

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa:

- podrobnejše pogoje za pripravo in vodenje katastra čebelje paše ter za pripravo in izvajanje čebelarškega pašnega reda;
- podrobnejše pogoje za pripravo in izvajanje programa napovedi medenja v čebelarstvu;
- pogoje za promet s čebelami za potrebe paše.

2. člen

(čebelja paša)

Čebelja paša se mora organizirati po pravilih pašnega reda v okviru geografskih in drugih zmogljivosti za izkoriščanje čebelje paše na posameznem območju (v nadaljnjem besedilu: pasišče), določenim s katastrom čebelje paše.

3. člen

(vsebina in vodenje katastra čebelje paše)

(1) Kataster čebelje paše je dostopen pod pogoji in na način, ki ga določata zakon, ki ureja kmetijstvo, in zakon, ki ureja živilorejo, v določbah, ki urejajo pridobivanje in uporabo zbirk podatkov v kmetijstvu. Kataster čebelje paše določa osnovno zmogljivost pasišč po posamezni vrsti čebelje paše za območje vseh občin v Republiki Sloveniji in je obvezna podlaga za pripravo in izvajanje programa čebelarškega pašnega reda na območju ene ali več občin.

(2) Kataster čebelje paše in program spremljanja in napovedi medenja, ki sta praviloma sestavni del rejskega programa za kranjsko čebelo, izdelata in vodi pristojna organizacija v živiloreji iz 86. in 98. člena zakona o živiloreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02–ZUreP-1 in 110/02–ZGO-1; v nadaljnjem besedilu: zakon).

(3) Zavod za gozdove Slovenije izvajalcu javne službe nalog izdelave in vodenja katastra čebelje paše zagotavlja dostop do podatkov in evidenc za vodenje katastra čebelje paše in za izvajanje programa napovedi medenja v čebelarstvu.

4. člen

(določitev čebelje paše)

(1) S katastrom čebelje paše se glede na pašne vire (medovite rastline) določijo:

- predvideni čas pojava medenja;
- hektarsko površino pašnega vira in relativni delež pašnega vira v skupnem rastlinskem sestavu na območju pasišča;
- predvidljivost čebelje paše, ki je lahko predvidljiva ali nepredvidljiva paša;
- naravo paše, ki je lahko oprasovalni servis, razvojna paša, ekonomska paša ali vzdrževalna paša, ki omogoča prezimitev ali dopolnitev zimske zaloge čebelje hrane.

(2) Glede na spremenljive razmere medenja na posameznih območjih v Republiki Sloveniji lahko predvideno in največje dovoljeno možno število čebeljih družin na hektar pašnega vira pri predvidljivih pašah odstopa navzdol ali navzgor za največ 30% od priporočene gostote čebeljih družin na hektar pašnega vira, ki je določena v prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Paša čebel na območju Republike Slovenije je dovoljena pod pogojem, da vse čebele na paši izhajajo iz čebelnjaka, ki je označen v skladu s predpisom, ki ureja označevanje čebelnjakov.

5. člen

(vloga za potrditev čebelarškega pašnega reda)

(1) Za potrditev čebelarškega pašnega reda vložijo vlagatelji, ki jih določa zakon, pisno vlogo na ministrstvo, pristojno za živilorejo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) V vlogi je treba navesti ime, telefonsko številko in sedež vlagatelja, ime in priimek odgovorne osebe vlagatelja in kratek opis pasišča, občine ter krajevne in mestne skupnosti, na območju katerih se bo izvajal predlagani pašni red, in število čebeljih družin stalnih čebelarjev na celotnem območju izvajanja pašnega reda.

(3) Vlogi je treba priložiti: čebelarški pašni red, pisno soglasje ali pogodbo z lastniki zemljišč, kjer so določena stojišča za postavitev čebel v času paše, topografske karte za območja pasišč v merilu 1:50000 z vrisanimi pasišči, stojišči stalnih čebelnjakov in stojišči za prevozne enote do 30 panjev ter za večje prevozne enote nad 30 panjev, ločeno po posameznih čebeljih pašah.

6. člen

(vsebina pašnega reda)

(1) Čebelarški pašni red določa pogoje za izkoriščanje čebeljih paš na posameznem pasišču, ki je geografsko zaokroženo območje, ter mora biti usklajen s pašnim katastrom.

(2) S pašnim redom se določijo:

- izvajalca pašnega reda;
- območje in velikost pasišča;
- način vodenja podatkov, ki so potrebni za upravljanje pasišč;
- lokacijo obstoječih registriranih in potencialnih vzrejališč čebeljih matic;
- razporeditev stalnih naseljenih čebelnjakov in razporeditev prostih nezasedenih mest (v nadaljnjem besedilu: stojišča), ki so določena za začasne dovoze čebel na pašo;
- način dodeljevanja stojišč;

- način ureditve in označevanja stojišč;
- način izkoriščanja čebelarje paše s poudarkom na predvidenih ukrepih za zavarovanje čebel pred zastrupitvami s fitofarmacevtskimi sredstvi skladno s predpisi, ki urejajo uporabo teh sredstev;
- časovna obdobja, v katerih potekajo posamezne paše na pasišču;
- čas dovoza čebel na pasišče;
- čas odvoza v odvisnosti od medenja;
- postopek umika čebel s stojišča po 11. členu tega pravilnika;
- način izračuna stroškov, ki nastajajo pri razporejanju čebel, ter način plačila.

(3) Za zemljišča, kjer so v skladu s pašnim redom določena stojišča za postavitve čebel v času paše, mora predlagatelj vlogi za potrditev pašnega reda priložiti tudi pisno soglasje ali pogodbo z lastniki zemljišč.

(4) Povračila za stroške, ki nastajajo pri razporejanju čebel na čebelji panj, ne smejo presegati protivrednosti 10% povprečne maloprodajne cene 1 kg medu v preteklem letu, oziroma 15% povprečne maloprodajne cene 1 kg medu pri za izvajalca čebelarskega pašnega reda zelo oddaljenih in težje dostopnih pasiščih.

(5) Povprečno maloprodajno ceno medu v preteklem letu Čebelarska zveza Slovenije ugotovi in objavi v čebelarskem glasilu glede na stanje 31. decembra v preteklem letu.

7. člen

(vloga za namestitve čebel)

(1) Čebelar, ki uporablja časovno predvidljivo oziroma časovno nepredvidljivo pašo (v nadaljnjem besedilu: čebelar uporabnik), mora pred prevozom čebel na pašo vložiti pri izvajalcu pašnega reda pisno vlogo, v kateri navede:

- ime, priimek in naslov čebelarja uporabnika ter telefonsko številko;
- čas načrtovanega dovoza in odvoza čebel;
- registrsko oznako čebelnjaka in število čebeljih panjev, pripravljenih na prevoz, po posameznem čebelnjaku;
- vrsto prevoznih enot;
- želeno mesto postavitve čebeljih panjev.

(2) Obrazec soglasja za namestitve čebel je določen v prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

8. člen

(časovno predvidljive paše)

(1) Čebelarji uporabniki pisno zaprosijo pri izvajalcu pašnega reda za namestitve čebel na časovno predvidljivi paši ali za uporabo stojišča za prezimovanje v roku najmanj 30 dni pred pričakovanim pričetkom paše oziroma nameravanim dovozom čebel na prezimovanje.

(2) Izvajalec pašnega reda najkasneje 15 dni pred predvidenim pričetkom paše oziroma pred nameravanim dovozom čebel na prezimovanje čebelarjem uporabnikom izda soglasje za namestitve čebel.

(3) Če soglasje iz prejšnjega odstavka ni izdano, mora izvajalec pašnega reda čebelarja uporabnika o tem pisno obvestiti ter navesti, zakaj soglasje ni bilo izdano.

(4) Šteje se, da izvajalec pašnega reda pristaja na dovoz čebel v skladu s prošnjo čebelarja uporabnika, če v roku iz drugega odstavka tega člena ne izda soglasja ali ne obvesti čebelarja uporabnika v skladu s prejšnjim odstavkom.

9. člen

(časovno nepredvidljive paše)

(1) Čebelar uporabnik lahko pri časovno nepredvidljivih pašah izvajalcu pašnega reda osebno vroči pisno prošnjo za namestitve čebel. Če je na pasišču še prosto mesto za dovoz čebel, je izvajalec pašnega reda dolžan čebelarju uporabniku najkasneje v roku 48 ur izdati soglasje za namestitve čebel na pašo.

(2) Šteje se, da izvajalec pašnega reda pristaja na dovoz čebel v skladu s prošnjo čebelarja uporabnika, če v roku iz prejšnjega odstavka ne izda soglasja ali ne obvesti čebelarja uporabnika v skladu s prejšnjim odstavkom.

10. člen

(postavitev čebel)

(1) Skladno s predpisi o gozdovih, ki uvrščajo čebelarstvo v funkcije gozdov, stojišča prevoznih enot pa v del prometne infrastrukture v gozdnem prostoru, zagotovi sredstva za sofinanciranje izdelave, vzdrževanja in označitev stojišč ministrstvo, pristojno za gozdarstvo.

(2) Izvajalec pašnega reda se je o namestitvi čebel dolžan pred dovozom čebel na pasišče natančneje dogovoriti z lastnikom zemljišča in Zavodom za gozdove Slovenije.

(3) Stojišča prevoznih čebelnjakov morajo biti oddaljena od meje območja izvajanja pašnega reda najmanj 200 m in morajo biti med seboj oddaljena najmanj 200 m zračne razdalje ter najmanj 500 m od stalnega čebelnjaka, kjer so čebelarje družine navzoče celo leto. Izjemoma so te razdalje lahko krajše, če se tako dogovorijo vsi čebelarji uporabniki čebelarje paše, na katere se navedeni pogoji oddaljenosti nanašajo. Če je na pasišču tudi stalni čebelnjak, je pri dogovoru o krajših razdaljah obvezno udeležen tudi imetnik stalnega čebelnjaka; v takih primerih čebele dveh ali več čebelarjev uporabnikov ne smejo imeti skupnega koridorja letenja.

(4) Stojišča prevoznih čebelnjakov v gozdnem prostoru morajo biti označena z rumeno tablo velikosti 20 x 30 cm, na kateri so podatki o pristojni območni enoti zavoda za gozdove Slovenije, ime izvajalca pašnega reda in evidenčna številka stojišča.

(5) Kadar gre za stojišče, na katerem bodo čebele, pripeljane na pašo, tudi prezimovale, lahko izvajalec pašnega reda zahteva, da je med stojiščem za prezimovanje in najbližjim čebelnjakom najmanj 1.000 m zračne razdalje.

(6) V bližini odobrenega vzrejališča čebeljih matic je dovoljena nastanitev čebel le v skladu s predpisom, ki ureja pogoje za odobritev vzrejališč čebeljih matic in promet s čebeljim genetskim materialom.

(7) V času, ki je v pašnem katastru predviden kot čas čebelarje paše, so lahko čebelji panji in prevozni čebelnjaki postavljeni na vzdrževanih pašnih površinah v gozdu.

(8) V času čebelarje paše iz prejšnjega odstavka se 23. člen pravilnika o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 92/00) v delu, ki se nanaša na prepoved postavitve čebeljih panjev, ne uporablja.

11. člen

(ukrepi med namestitvijo čebel)

- (1) Na stojišču mora čebelar uporabnik takoj po namestitvi čebel na vidnem mestu zunaj koridorja letenja čebel neposredno poleg oznake iz četrtega odstavka prejšnjega člena namestiti fotokopijo zdravstvenega spričevala čebel in podatke o imenu in naslovu čebelarja, telefonsko številko in registrsko oznako čebelnjaka.
- (2) Čebelar uporabnik je dolžan redno in strokovno oskrbovati čebele. Krmljenje čebel v dnevnem času, preden se zmrači, na stojišču ni dovoljeno. V brezpašnem obdobju na stojišču ni dovoljeno točenje medu.
- (3) V primeru kršitev določb iz prejšnjega odstavka lahko izvajalec pašnega reda prekliče izdano soglasje za namestitve čebel na pašo čebelarju uporabniku in odredi umik čebel s pasišča.

12. člen

(umik čebel)

- (1) Izvajalec pašnega reda obvešča čebelarje uporabnike o pomembnih dogodkih in spremembah na stojiščih, ki so za čebele neugodne oziroma nevarne. Izvajalec pašnega reda lahko zahteva, da čebelar uporabnik najkasneje v sedmih dneh čebele odstrani s stojišča, če se je paša končala in ni obetov za njeno obnovitev.
- (2) Če čebelar uporabnik paše povzroči materialno škodo lastniku zemljišča, lahko ta zahteva umik čebel. Čebelar uporabnik je dolžan odpeljati čebele najkasneje v sedmih dneh in povrniti povzročeno materialno škodo v skladu s predpisi.

13. člen

(program spremljanja in napovedi medenja v čebelarstvu)

- (1) Program spremljanja in napovedi medenja v čebelarstvu (v nadaljnjem besedilu: program medenja) se izvaja kot javna služba strokovnih nalog v živinoreji in določa ukrepe za gospodarnjšo rejo kranjske čebele kot sestavino rejskega programa za kranjsko čebelo. Program medenja mora poleg vsebin iz četrtega odstavka 22. člena zakona vsebovati tudi podatke o vrstah paše po posameznih pasiščih, metodah za ugotavljanje napovedovanja medenja in lokacijah opazovalnih postaj ter druge podatke, potrebne za izvajanje programa.
- (2) Pristojna organizacija v živinoreji iz 84. člena zakona izvaja napoved medenja v čebelarstvu v sodelovanju z izvajalci pašnih redov na terenu ter na podlagi analiz in opazovanj pašnih virov; v soglasju z lastniki zemljišč in v skladu s programom medenja postavlja nove opazovalne postaje z eno ali dvema čebeljima družinama.
- (3) Izvajalec javne službe iz prvega odstavka tega člena opravlja naloge opazovanja pašnih virov in zbira ter analizira podatke o pojavu medenja. Na podlagi dobljenih rezultatov opazovanj javno objavlja kratkoročne napovedi medenja. Način objave podatkov o kratkoročni napovedi medenja mora zagotoviti dnevni dostop čebelarjem in drugim uporabnikom do teh podatkov.
- (4) Izvajalec javne službe napovedi medenja v čebelarstvu sodeluje z organizacijami čebelarjev pri pripravi in izvedbi pašnih redov. V ta namen jim zagotavlja dostop do svojih baz podatkov o medenju in povzročiteljih medenja na določenem območju za obdobje zadnjih pet let.
- (5) Izvajalec iz prejšnjega odstavka pripravi do 20. decembra tekočega leta poročilo o izvajanju programa medenja med letom in program dela za naslednje leto. To poročilo je sestavni del poročila o izvajanju rejskega programa iz prvega odstavka 94. člena zakona.

14. člen

(spremembe v naravi)

Kadar pride do trajnih sprememb gozdnih sestojev ali drugih pomembnejših sprememb v naravi, ki bistveno vplivajo na zmogljivost čebeljih pasišč, je izvajalec pašnega reda dolžan te spremembe upoštevati pri vodenju čebelarskega pašnega reda.

15. člen

(priprava čebelarskega pašnega reda)

- (1) Zveza čebelarskih organizacij objavi javni poziv organizacijam čebelarjev z območij pasišč za predložitev predlogov čebelarskih pašnih redov v roku 6 mesecev po izdelavi pašnega katastra.
- (2) Če posamezne organizacije čebelarjev ne predložijo predloga čebelarskega pašnega reda v roku šestih mesecev od dneva poziva, mora zveza čebelarskih organizacij predložiti ministrstvu predlog čebelarskega pašnega reda za to območje v roku 12 mesecev po izdelavi pašnega katastra.
- (3) Zveza čebelarski organizacij vloži na ministrstvo skupno vlogo za potrditev čebelarskih pašnih redov.

16. člen

(letna poročila o delu)

- (1) Izvajalci pašnih redov so dolžni zvezi čebelarskih organizacij do 30. oktobra v tekočem letu poročati o svojem delu.
- (2) Zveza čebelarskih organizacij pripravi na osnovi dobljenih podatkov skupno poročilo in ga posreduje izvajalcem javnih služb s področja čebelarstva in ministrstvu do 31. decembra v tekočem letu.
- (3) Obrazec poročila o izvajanju pašnega reda je v prilogi 3, ki je sestavni del tega pravilnika.

17. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati pravilnik o načinu in pogojih izkoriščanja čebelje paše (Uradni list SRS, št. 21/81 in Uradni list RS, št. 18/02-ZŽiv, 110/02-ZUreP-1 in 110/02-ZGO-1).

18. člen

(prehodne določbe)

- (1) Pašni katastri in pašni redi, ki so bili sprejeti na podlagi pravilnika o načinu in pogojih izkoriščanja čebelje paše (Uradni list SRS, št. 21/81 in Uradni list RS, št. 18/02-ZŽiv, 110/02-ZUreP-1 in 110/02-ZGO-1), se uporabljajo do izdelave katastra čebelje paše in do potrditve čebelarskih pašnih redov po tem pravilniku.
- (2) Če pašni red že obstaja za določeno pasišče, ki je predmet potrditve pašnega reda po tem pravilniku in je bil ta pašni red sprejet na podlagi predpisa iz prejšnjega odstavka, je treba vlogi iz 5. člena tega pravilnika priložiti tudi ta pašni red.

19. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-07-16/2003

Ljubljana, dne 23. septembra 2003.

EVA 2001-2311-0092

mag. Franci But I. r.
Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

[Priloga 1: Osnovni kriteriji za izračun zmogljivosti pasišč](#)

[Priloga 2: Soglasje za namestitev čebel na pašo](#)

[Priloga 3: Poročilo o izvajanju pašnega reda](#)